

Національна академія наук України
Інститут української мови

Лексикографічний бюлетень

Випуск 22

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО
КИЇВ – 2013

УДК 811.161.2'373'374

ББК Л 43 Лексикографічний бюлетень: Збірник наукових праць

Заснований у 1951 р.

Відновлений у 2004 р. випуском 10

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

С. Я. Єрмоленко, В. В. Німчук, І. С. Гнатюк (*відповідальний редактор*),

К. Г. Городенська, В. Л. Івашенко, С. О. Соколова,

О. М. Тищенко (*відповідальний секретар*)

Рецензенти

А. Ю. Пономаренко, *к. філол. н.*

У. М. Штанденко, *к. філол. н.*

*До друку схвалила вчена рада
Інституту української мови НАН України
(протокол №9 від 23 грудня 2013 р.)*

Л 43 **ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ**. Зб. наук. праць / Відпов. ред. к. філол. н.
І. С. Гнатюк. – Вип. 22. – К.: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2013. – 136 с.

ISBN 966 02 3450 3 (серія)

ISBN 978 966 489 285-5 (вип. 22)

Випуск 22 містить матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Лексикографічний досвід Б. Д. Грінченка на загальнослов'янському тлі», присвяченої 150-річчю від дня народження Бориса Дмитровича Грінченка.

Збірник висвітлює питання, пов'язані з історією лексикографії, методикою й технологією укладання словників різних типів, аналізом українського й іноземного словникарства, лексикологією, фразеологією, а також із проблемами структурного, семасіологічного, комунікативного аналізу мовного матеріалу як передумови його кодифікації й параметризації.

Для науковців, студентів-філологів.

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ДОСВІД Б. Д. ГРІНЧЕНКА НА ЗАГАЛЬНОСЛОВ'ЯНСЬКОМУ ТЛІ»

Борис КОВАЛЕНКО

Лексика «Люборацьких» А. Свидницького у «Словарі української мови»
Б. Грінченка 7

Наталія КОВАЛЕНКО

Діалектна фраземіка у «Словарі української мови» Б. Грінченка 14

Наталія СНІЖКО

«Словарь української мови» за ред. Б. Д. Грінченка в інтегральному
моделюванні розвитку лексики та лексикографії 19

Василь СТАРКО

Грінченків «Словарь» у збірці онлайн-словників на r2u.org.ua 30

Юлія ПОЗДРАНЬ

Лексикографічні традиції Б. Д. Грінченка в «Російсько-українському
словнику» за редакцією А. Ю. Кримського та С. О. Єфремова 37

Валентина ТУРАНЬСЬКА

Оцінні прикметники у «Словарі української мови» Бориса Грінченка 45

ЛЕКСИКОГРАФІЯ, ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ФРАЗЕОЛОГІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Валентина БАЛОГ

Типові хиби ремаркування галузевої лексики в загальнономовному
тлумачному словнику 50

Наталія КАЛИНЮК

Метафоричний розвиток семантично підпорядкованого номінації *земля*
поетоніма *лан* 57

Олена КУМЕДА

Загальнонародна та рідкісна діалектна лексика XIX ст. у мові першодруків творів П. О. Куліша 62

Лідія ТИМЕНКО

Абстрактні іменники у реєстрі Зведеного словника 72

Оксана ТИЩЕНКО

Довідка про походження в словникових матеріалах «Нові й актуалізовані слова та значення» 81

Людмила ПІДКУЙМУХА

З історії формування української спортивної лексики в мовленні міжвоєнного Львова 86

СЛОВНИКОВІ МАТЕРІАЛИ

Анна ГАБАЙ, Ніна ГОРГОЛЮК

Матеріали до «Словника граматичного керування прикметників» 95

Лариса КОЛІБАБА, Валентина ФУРСА

Матеріали до «Словника граматичного керування дієслів» 104

Наталія ЛОЗОВА

Матеріали до Словника концептуальної / ідеографічної організації назв суб'єктів культурної діяльності (термінографічна когнітосфера культури та мистецтва) 117

РЕЦЕНЗІЇ

Ірина ГНАТЮК

Фразеологічна симфонія Волині 129

CONTENTS

MATERIALS BY THE ALL-UKRAINIAN SCIENTIFIC CONFERENCE «LEXICOGRAPHICAL EXPERIENCE BY BORYS HRINCHENKO IN THE ALL-SLAV BACKGROUND»

Borys Kovalenko

Vocabulary of “L’uboratski” by A. Svydnytskiy in “Ukrainian language
vocabulary” by Borys Hrinchenko..... 7

Natalia Kovalenko

Praxeological units of dialect language in “Ukrainian language vocabulary”
by B. Hrinchenko..... 14

Natalia Snizhko

Ukrainian Language Vocabulary by Boris Hrinchenko in an integral modelling
of development of lexis and lexicography..... 19

Vasyl Starko

Borys Hrinchenko’s *Slovar* in the collection of online dictionaries at r2u.org.ua..... 30

Yulia Pozdran

Lexicographical tradition B.Grinchenko in „Russian-Ukrainian Dictionary”
edited by A.Crymskiy and S.Yefremov..... 37

Valentyna Turans’ka

Evaluative adjectives in “Ukrainian language vocabulary” by Borys Hrinchenko. 45

LEXICOLOGY, PHRASEOLOGY AND LEXICOGRAPHY: THEORY AND PRACTICE

Valentyna Balog

Typical drawbacks of characteristics of industry vocabulary in a general
explanatory dictionary..... 50

Nataliya Kaliniuk	
Metaphorical development semantic subordinate of the nomination <i>earth</i> poetic word <i>the field</i>	57
Olena Kumeda	
Public and rare dialect lexicon of XIX century in language of the Kulish's first printing	62
Lidiya Tymenko	
Abstract nouns are in the register of the Combined dictionary	72
Oksana Tyshchenko	
Information about an origin in dictionary materials	81
Lyudmyla Pidkuymuha	
The history of ukrainian sports vocabulary in the speech of interwar Lviv	86

DICTIONARY MATERIALS

Anna Gabai, Nina Gorgoluk	
Materials of the Dictionary of grammatical government of adjectives	95
Larysa Kolibaba, Valentyna Fursa	
Materials of the Dictionary of grammatical government of verbs	104
Nataliya Lozova	
Materials are to Dictionary of conceptual / ideographical arrangement of the names of subjects of cultural activity	117

REVIEWS

Iryna Hnatyuk	
Phraseology symphony of Volyn (review)	129